

Inpassing van het Nederlandse onderwijs in ISCED 2011

Inleiding

De International Standard Classification of Education 2011 (ISCED 2011) is de nieuwe internationale onderwijsclassificatie van de UNESCO. De ISCED 2011 is in november 2011 in zijn definitieve vorm aangenomen in de UNESCO general conference als de gereviseerde opvolger van de ISCED 1997. De ISCED 2011 wordt in 2014 geïmplementeerd in de verschillende statistische dataverzamelingen en in 2015 zal er voor het eerst over worden gepubliceerd.

In deze notitie worden eerst de voornaamste punten beschreven waarin de niveau-indeling van de ISCED 2011 afwijkt van de ISCED 1997. Er wordt niet ingegaan op de wijzigingen in de richtingindeling omdat deze pas in 2013 definitief wordt. Vervolgens wordt beschreven hoe het Nederlandse onderwijs is ingedeeld naar niveau en naar de andere onderscheidende kenmerken van de ISCED 2011.

De volledige codelijst van de ISCED 2011 is opgenomen in de bijlage. De categorieën die voor het Nederlandse onderwijs niet relevant zijn, worden in de toelichting van de inpassing van het Nederlandse onderwijs in de verschillende ISCED-niveaus buiten beschouwing gelaten.

Verschillen tussen de ISCED 1997 en de ISCED 2011

De voornaamste punten waarin de niveau-indeling van de ISCED 2011 verschilt van de ISCED 1997 zijn de volgende:

- Binnen het pre-primair onderwijs (ISCED 0) is er een apart subniveau gecreëerd voor onderwijs dat gegeven wordt aan kinderen jonger dan 3 jaar. De minimale leeftijd waarbij er sprake kan zijn van onderwijs is in de ISCED 2011 losgelaten, in de ISCED 1997 was de minimale leeftijd gesteld op 3 jaar.
- Binnen het secundair onderwijs (ISCED 2 en 3) is er een vereenvoudiging aangebracht in het aantal kenmerken waarnaar kon worden gedifferentieerd:

In de ISCED 1997 werd een onderscheid aangebracht tussen algemeen, beroepsgericht (vocational) en beroepsvoorbereidend (pre-vocational) onderwijs. In de ISCED 2011 is het beroepsvoorbereidende en algemene onderwijs samengevoegd tot 1 categorie, algemeen onderwijs.

In de ISCED 1997 werd er gedifferentieerd naar onderwijs dat bedoeld was om de leerlingen voor te bereiden op toetreding tot de arbeidsmarkt (C), of op doorstroom naar onderwijs op tertiair niveau (A) of op doorstroom naar beroepsgericht onderwijs op ISCED-niveau 3 (B). Dit onderscheid werd aangegeven middels een toevoeging van de letter A, B of C. In de ISCED 2011 is er alleen nog maar gedifferentieerd naar onderwijs dat wel of niet toegang geeft tot een hoger onderwijsniveau. De kenmerken A en B zijn dus in de ISCED 2011 samengenomen.

- Binnen het tertiair onderwijs werden in de ISCED 1997 twee niveaus onderscheiden, ISCED 5 en 6. In de ISCED 2011 worden er vier niveaus onderscheiden, ISCED 5-8. Hierdoor kan nu met de niveau-indeling binnen het tertiair onderwijs een onderscheid tussen associate degrees (level 5), bachelors (level 6) en masters (level 7) worden gemaakt. In de ISCED 1997 vielen deze typen onderwijs samen in ISCED level 5 en konden ze alleen m.b.v. aanvullende kenmerken worden onderscheiden.
- De ISCED 2011 hanteert een 3-digit-codeersysteem waarbij de 1e digit gebruikt wordt voor het niveau van het onderwijs, en waarbinnen verder gedifferentieerd wordt naar categorieën en subcategorieën op grond van kenmerken die kunnen verschillen per niveau (zie bijlage 1). Omdat niet alle mogelijke combinaties van kenmerken veel voorkomen zijn alleen de relevante codes in gebruik genomen. Dit is een verbetering ten opzichte van de ISCED 1997 waarin de verschillende typen onderwijs door maximaal 7 verschillende variabelen konden worden gekenmerkt, ieder met een eigen codering.
- In de ISCED 2011 is het concept 'partial level completion' geïntroduceerd voor programma's die deel uitmaken van een sequentie waarvan alleen het laatste deel toegang geeft tot een hoger niveau. Dit type programma's wordt alleen binnen de ISCED niveaus 2 en 3 onderscheiden. Er is sprake van 'partial level completion' als het programma dat deel uitmaakt van de sequentie voldoet aan een minimale duur, of cumulatieve duur sinds begin van ISCED 1. In Nederland komen dergelijke programma's niet voor.

- In de ISCED 2011 is duidelijker omschreven hoe het concept 'level completion' moet worden geoperationaliseerd. Per niveau is beschreven aan welke criteria de programma's moeten voldoen om van '(partial) level completion' te kunnen spreken. Wanneer een programma niet voldoet aan de criteria voor '(partial) level completion' zal het hoogst behaalde opleidingsniveau van een persoon die een dergelijk opleiding heeft afgerond, niet worden gerekend tot dat niveau maar tot een lager niveau, namelijk dat wat normaliter toegang geeft tot dat niveau. Voorbeelden van Nederlandse programma's die niet voldoen aan de criteria voor 'level completion' zijn havo- of vwo-deelcertificaten, diverse vormen van volwasseneneducatie of (particuliere) cursussen met een korte duur.

Toelichting per ISCED-niveau

0 Early childhood education

Onderwijsprogramma's die in ISCED level 0 zijn ondergebracht voldoen aan de volgende hoofdcriteria:

- Kinderen die deze programma's volgen worden gestimuleerd in hun cognitieve, fysieke, sociale en emotionele ontwikkeling. Ze hebben bijvoorbeeld tot doel de beheersing van de taal of de motorieke vaardigheden te verbeteren. Programma's die alleen gericht zijn op de verzorging van kinderen (toezicht houden, voeden, aankleden, verschonen) vallen buiten de ISCED.
- Ze hebben een minimale duur en intensiteit van 2 uur per dag gedurende 100 dagen per jaar.
- Ze vinden plaats op school of een andere instelling in een georganiseerde context en zijn bedoeld voor een groep kinderen.
- Ze zijn bestemd voor kinderen met een leeftijd van 0 jaar tot de leeftijd van intrede in het primair onderwijs, waarbij de typische leeftijd van onderwijsprogramma's behorende tot categorie 010 early childhood educational development loopt van 0 tot 2 jaar.

Als aanvullende criteria gelden verder nog:

- Het bij de onderwijsprogramma's betrokken personeel moet in het bezit zijn van specifieke pedagogische kwalificaties.
- Er kan (waar relevant) worden gerefereerd aan een nationaal wetgevend kader uitgegeven door een nationale autoriteit waarin standaarden, voorschriften en dergelijke zijn vastgelegd die bepalen waaraan de programma's moeten voldoen.
- Er bestaat voor dit type onderwijsprogramma's over het algemeen geen verplichting tot deelname.

Binnen ISCED-niveau 0 worden 2 categorieën onderscheiden waarbinnen niet verder wordt gedifferentieerd. Categorie 010 early childhood educational development wordt beschouwd als niet relevant in het Nederlandse onderwijssysteem. In categorie 020 pre-primair onderwijs wordt de voorschoolse educatie gegeven aan 3-jarigen op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven en groep 1 en 2 van het (speciaal) basisonderwijs ondergebracht.

1 Primary

Onderwijsprogramma's die in dit niveau zijn ondergebracht voldoen aan de volgende hoofdcriteria:

- De leerlingen ontvangen op een systematische wijze onderwijs in basisvaardigheden op gebied van lezen, schrijven, rekenen, geschiedenis, aardrijkskunde, natuurlijke historie, maatschappijleer, kunst en muziek, maar ook op het gebied van persoonlijke en sociale vaardigheden en competenties. De leerlingen worden voorbereid op doorstroming naar ISCED-niveau 2.
- De typische entreeleeftijd is minimaal 5 jaar en niet hoger dan 7 jaar en heeft een typische duur van 6 jaar, maar deze kan variëren van 4 tot 7 jaar.
- Per groep leerlingen wordt er doorgaans onderwezen door één docent die een brede kennis heeft over diverse terreinen.

Als aanvullend criterium geldt verder nog dat de start van het primair onderwijs samenvalt met de periode waarop de leerplicht ingaat.

Er wordt binnen ISCED-niveau 1 één categorie onderscheiden:

100 Primair onderwijs: Groep 3 tot 8 van de basisschool, het speciaal (basis)onderwijs en het eerste competentieniveau van de (basis)educatie

2 Lower secondary

Onderwijsprogramma's die in dit niveau zijn ondergebracht voldoen aan de volgende hoofdcriteria:

- Er is sprake van overgang naar meer onderwerp georiënteerd onderwijs
- Er is sprake van eisen aan de toelating, er is ofwel primair onderwijs afgerond ofwel iemand heeft voldoende werkervaring of voorafgaand onderwijs gevolgd om programma's op dit niveau te kunnen volgen.
- Ze hebben een minimale cumulatieve duur van 8 tot 11 jaar sinds het begin van ISCED 1 met 9 jaar als meest voorkomende duur

De volgende aanvullende criteria zijn verder nog van toepassing:

- Typische entreeleeftijd ligt tussen de 10 en 13 jaar en is meestal 12 jaar
- De docenten zijn gespecialiseerd in een bepaald onderwerp en de benodigde onderwijskwalificaties wijken af van die benodigd zijn in het primair onderwijs in de zin dat ze een of meer onderwerpen betreffen. Er zijn meestal meerdere docenten voor één groep leerlingen.
- In de meeste landen valt het eind van ISCED-niveau 2 samen met het eind van de leerplicht.

Binnen dit niveau worden onderwijsprogramma's verder gedifferentieerd naar algemene of beroepsgerichte inhoud van het programma en of het programma toegang geeft tot een hoger niveau dan wel of het programma voldoende duur heeft om te kunnen spreken van level

completion. Aan het duurcriterium voldoen programma's die een duur hebben van minimaal 2 jaar of een cumulatieve duur sinds het begin van ISCED 1 van minimaal 8 jaar. De volgende categorieën zijn relevant wanneer de bovenstaande criteria worden toegepast op het Nederlandse onderwijs:

241 Algemene programma's zonder (partial) level completion en zonder toegang tot ISCED-niveau 3:

Deelcertificaten voor vmbo; educatie 2e en 3e competentieniveau (vergelijkbaar met vmbo-t); cursussen van korte duur niet beroepsgericht en niet voorbereidend op beroepsonderwijs, zoals talen voor beginners of cursussen in de vrijetijdssfeer

244 Algemene programma's met level completion die direct toegang geven tot ISCED-niveau 3:

Deelcertificaten havo, vwo; de verschillende leerwegen van het vmbo en de onderbouw van havo of vwo

251 Beroepsgerichte programma's zonder (partial) level completion en zonder toegang tot ISCED-niveau 3:

Korte beroepsgerichte cursussen, zoals een introductiecursus thuiszorg, of een cursus steigerbouwen

253 Beroepsgerichte programma's met level completion maar zonder toegang tot ISCED-niveau 3:

Praktijkonderwijs; primaire opleiding leerlingwezen waarvoor geen mavo/vbo was vereist

254 Beroepsgerichte programma's met level completion die direct toegang geven tot ISCED-niveau 3:

MBO1, assistentenopleiding

3 Upper secondary

Onderwijsprogramma's die in dit niveau zijn ondergebracht voldoen aan de volgende hoofdcriteria:

- Ze vormen de tweede of laatste fase binnen het secundair onderwijs en bereiden de leerlingen voor op doorstroming naar de arbeidsmarkt, naar vervolgonderwijs op tertiair niveau of naar beiden.
- Er is sprake van eisen aan de toelating, er is onderwijs afgerond op het niveau van ISCED 2 ofwel iemand heeft voldoende werkervaring of ander voorgaand onderwijs gevolgd om programma's op dit niveau te kunnen volgen. Soms is er een specifieke kwalificatie op niveau 2 nodig om een bepaald of alle programma's op ISCED-niveau 3 te kunnen volgen.
- Programma's beginnen na 8 tot 11 jaar sinds het begin van ISCED niveau 1 en eindigen na 12 tot 13 jaar sinds het begin van ISCED 1. De typische cumulatieve duur is 12 jaar sinds begin van ISCED niveau 1.

Aanvullende criteria:

- Ze zijn meer gedifferentieerd, bieden meer diepgang, gevarieerdere en gespecialiseerdere instructie met een bredere keuzemogelijkheid in onderwerpen of stromingen

- Het kan zijn dat er andere eisen aan de docenten die onderwijzen in ISCED-niveau 3 worden gesteld in vergelijking met niveau 2.

Binnen dit niveau worden onderwijsprogramma's verder gedifferentieerd naar algemeen of beroepsgerichte inhoud van het programma en of het programma toegang geeft tot een hoger niveau dan wel of het programma voldoende duur heeft om te kunnen spreken van level completion. Aan het duurcriterium voldoen programma's die een duur hebben van minimaal 2 jaar of een cumulatieve duur sinds het begin van ISCED 1 van minimaal 11 jaar. De volgende categorieën zijn relevant wanneer de bovenstaande criteria worden toegepast op het Nederlandse onderwijs:

344 Algemene programma's met level completion die direct toegang geven tot ISCED-niveau 5 of hoger: Bovenbouw havo/vwo

353 Beroepsgerichte programma's met level completion maar zonder toegang tot ISCED-niveau 5 of hoger: MBO2-basisberoepsopleiding; MBO3-vakopleiding; kmbo; primaire en secundaire opleiding leerlingwezen; overige (particuliere) beroepsopleidingen of cursussen vergelijkbaar met MBO2- of MBO3-niveau

354 Beroepsgerichte programma's met level completion die direct toegang geven tot ISCED-niveau 5 of hoger: MBO4-middenkaderopleiding; (oud) mbo 3-4 jr

4 Post-secondary non-tertiary education

Onderwijsprogramma's die in dit niveau zijn ondergebracht voldoen aan de volgende hoofdcriteria:

- De inhoud van het programma's is doorgaans gericht op de toetreding tot de arbeidsmarkt, en is er sprake van eindberoepsonderwijs. Algemene programma's die zijn ontworpen om deel van de programma's van ISCED-niveau 3 te 'reviewen' om toegang tot hoger onderwijs te verlenen moeten in ISCED 3 worden ondergebracht.
- De inhoud van de programma's is gericht op een verbreding, niet op een verdieping van de kennis, vaardigheden en competenties van iemand die een programma op niveau 3 heeft afgerond. De inhoud is meer gespecialiseerd, maar heeft niet het niveau van tertiair onderwijs.
- De voltooiing van een programma op ISCED niveau 3 is een vereiste voor toelating tot een programma op niveau 4, maar kan lager zijn dan het niveau dat vereist is voor toelating tot niveau 5 of hoger.
- De typische duur van deze opleidingen varieert van 6 maanden tot 2 of 3 jaar.

Binnen dit niveau worden onderwijsprogramma's verder gedifferentieerd naar algemeen of beroepsgerichte inhoud van het programma en of het programma toegang geeft tot een hoger niveau dan wel of het programma voldoende duur heeft om te kunnen spreken van level completion. Aan het duurcriterium voldoen programma's die een duur hebben van minimaal 6 maanden.

Toegepast op het Nederlandse onderwijs worden de volgende categorieën gebruikt binnen ISCED-niveau 4:

453 Beroepsgerichte programma's met level completion zonder toegang tot ISCED-niveau 5 of hoger: voortgezette opleiding leerlingwezen; overige (particuliere) opleidingen of cursussen na havo/mbo met een duur van 6 mnd - 2 jr.

454 Beroepsgerichte programma's met level completion met toegang tot ISCED-niveau 5 of hoger: MBO4-specialistenopleiding.

5 Short cycle tertiary

Onderwijsprogramma's die in dit niveau zijn ondergebracht voldoen aan de volgende hoofdcriteria:

- De inhoud is meer complex dan van programma's op niveau 3, maar minder dan van programma's op niveau 6. Ze zijn meestal korter en minder theoretisch van aard.
- Succesvolle afronding van een programma op niveau 3 of 4 dat toegang geeft tot een hoger onderwijsniveau is een vereiste om toegelaten te worden tot niveau 5.
- Ze hebben een minimale duur van 2 jaar en zijn over het algemeen, maar niet altijd, korter dan 3 jaar.

Aanvullende criteria:

- in de afbakening tussen secundair en tertiair onderwijs kan het feit dat dit vaak samengaat met een overgang naar een ander type onderwijsinstelling helpen in het maken van het onderscheid. Daarnaast wordt onderwijs in ISCED 5 vaak gegeven op een ander type onderwijsinstelling dan onderwijs in ISCED 6, 7 of 8. In de Nederlandse situatie is dit laatste echter niet zo.

Binnen dit niveau worden onderwijsprogramma's verder gedifferentieerd naar algemeen of beroepsgerichte inhoud van het programma en of het programma voldoende duur heeft om te kunnen spreken van level completion. Aan het durcriterium voldoen programma's die een duur hebben van minimaal 2 jaar. De volgende categorieën zijn relevant wanneer de bovenstaande criteria worden toegepast op het Nederlandse onderwijs:

541 Algemene programma's zonder level completion: OU-modules en andere voorbereidende cursussen op hoger onderwijs; hoger onderwijs voor ouderen (hovo)-cursussen

554 Beroepsgerichte programma's met level completion: HBO-associate degree; kort-HBO 2-3 jr; overige (particuliere) beroepsopleidingen / cursussen na havo/mbo4 2-4 jr

6 Bachelor or equivalent

Onderwijsprogramma's die in dit niveau zijn ondergebracht voldoen aan de volgende hoofdcriteria:

- Ze voorzien deelnemers van wetenschappelijke of beroepsgerichte kennis, vaardigheden en competenties. Ze hebben een theoretische basis maar kunnen ook praktijkgerichte componenten bevatten, bijvoorbeeld d.m.v. een stage waarin ervaring met de beroepspraktijk kan worden opgedaan. Actueel onderzoek en de beste praktijkgerichte beroepservaring wordt gebruikt om de studenten zo goed mogelijk voor te bereiden op de wetenschappelijke of andere functies. Ze worden meestal aangeboden door universiteiten of vergelijkbare instellingen voor hoger onderwijs.
- Succesvolle afronding van een programma, soms in een bepaald onderwerp, op niveau 3 of 4 dat toegang geeft tot hoger onderwijsniveau is een vereiste om toegelaten te worden tot niveau 6. Toegangsexamens kunnen voorkomen.
- Ze hebben een duur van 3 tot 4 jaar in voltijdsequivalenten.
- Ze leiden op tot een eerste kwalificatie binnen het hoger onderwijs (ook al kunnen studenten mogelijk al een kwalificatie binnen niveau 5 hebben behaald). Programma's die opleiden tot een vervolgwakificatie worden in dit niveau ondergebracht wanneer als ze vergelijkbaar zijn qua inhoud en complexiteit met het programma dat leidt tot een eerste kwalificatie wanneer het voldoet aan de andere criteria.

Aanvullende criteria:

- Wanneer er binnen niveau 6 vereist is dat er voor bepaalde docenten kwalificaties op ISCED-niveau 8 zijn vereist, kan dit helpen in het onderscheiden van programma's tussen niveau 5 en niveau 6.
- Programma's in dit niveau geven geen toegang tot level 8.

Binnen dit niveau worden onderwijsprogramma's verder gedifferentieerd naar academische of beroepsgerichte inhoud van het programma, naar plaats in de nationale diplomahiërarchie en of het programma voldoende duur heeft om te kunnen spreken van level completion. Aan het durcriterium voor level completion voldoen programma's die een cumulatieve duur binnen het tertiair onderwijs hebben van minimaal 3 jaar. De volgende categorieën zijn relevant wanneer de bovenstaande criteria worden toegepast op het Nederlandse onderwijs:

645 Programma's met wetenschappelijke gerichtheid leidend tot een eerste kwalificatie (3-4 jaar): Wo kandidaats, wo-bachelor

655 Beroepsgerichte programma's leidend tot een eerste kwalificatie (3-4 jaar): Hbo-bachelor; 2e en 3e graadsakten/docentenopleidingen

667 Programma's met niet nader omschreven gerichtheid leidend tot een tweede of volgende kwalificatie (volgend op een bachelor of vergelijkbaar programma en qua niveau vergelijkbaar daaraan): wetenschappelijke gerichtheid leidend tot een eerste kwalificatie (3-4 jaar): Post-HBO opleidingen en particuliere bedrijfsopleidingen die vergelijkbaar zijn qua complexiteit met HBO/WO-bachelors

7 Master or equivalent

Onderwijsprogramma's die in dit niveau zijn ondergebracht voldoen aan de volgende hoofdcriteria:

- Ze voorzien deelnemers van 'advanced' wetenschappelijke of beroepsgerichte kennis, vaardigheden en competenties. Ze hebben een aanzienlijke onderzoekscomponent maar leiden nog niet naar een doctorstitel. Ze hebben een theoretische basis maar kunnen ook praktijkgerichte componenten bevatten, bijvoorbeeld d.m.v. een stage waarin ervaring met de beroepspraktijk kan worden opgedaan. Actueel onderzoek en de beste praktijkgerichte beroepservaring wordt gebruikt om de studenten zo goed mogelijk voor te bereiden op wetenschappelijke of andere functies. Ze worden meestal aangeboden door universiteiten of vergelijkbare instellingen voor hoger onderwijs. Ze zijn meer complex en gespecialiseerd dan de programma's van niveau 6.
- Ze leiden op tot een 2e of volgende kwalificatie binnen het hoger onderwijs, volgend op een 1^e fase binnen niveau 6. Afronding van de 1^e fase binnen niveau 6 of een programma binnen niveau 7 is een vereiste om toegelaten te mogen worden tot dit type programma's.
- Programma's met een duur van minimaal 5 jaar die niet zijn opgeknipt in een eerste en tweede fase en waarvan het niveau waarnaar wordt opgeleid vergelijkbaar is met een master worden ook in niveau 7 ondergebracht. Voor dit type programma's is succesvolle afronding van een programma, soms in een bepaald onderwerp, op niveau 3 of 4 een vereiste.

Aanvullende criteria:

- De minimale cumulatieve duur is 5 jaar gerekend vanaf niveau 6.
- Programma's geven toegang tot niveau 8

Binnen dit niveau worden onderwijsprogramma's verder gedifferentieerd naar academische of beroepsgerichte inhoud van het programma, naar plaats in de nationale diplomahierarchie en of het programma voldoende duur heeft om te kunnen spreken van level completion. Aan het durccriterium voor level completion voldoen programma's die een cumulatieve duur binnen het tertiair onderwijs hebben van minimaal 5 jaar. De volgende categorieën zijn relevant wanneer de bovenstaande criteria worden toegepast op het Nederlandse onderwijs:

746 Programma's met wetenschappelijke gerichtheid leidend tot een eerste kwalificatie (ten minste 5 jaar): Wo-doctoraal

747 Programma's met wetenschappelijke gerichtheid leidend tot een tweede of volgende kwalificatie (volgend op een bachelor of vergelijkbaar programma): Wo-master

748 Programma's met wetenschappelijke gerichtheid leidend tot een tweede of volgende kwalificatie (volgend op een master of vergelijkbaar programma): Post-doctorale lerarenopleiding; wo-opleidingen arts en apotheker

757 Beroepsgerichte programma's leidend tot een tweede of volgende kwalificatie (volgend op een bachelor of vergelijkbaar programma): HBO-master

767 Programma's met niet nader omschreven gerichtheid leidend tot een tweede of volgende kwalificatie (volgend op een bachelor of vergelijkbaar programma en qua niveau vergelijkbaar met master): Private mastersopleiding na HBO of WO

768 Programma's met niet nader omschreven gerichtheid leidend tot een tweede of volgende kwalificatie (volgend op een master of vergelijkbaar programma): Tweede faseopleiding of (particuliere) bedrijfsopleiding na WO ≥ 1 jr

8 Doctoral or equivalent

Onderwijsprogramma's die in dit niveau zijn ondergebracht voldoen aan de volgende hoofdcriteria:

- Ze leiden op tot een 'advanced' onderzoekskwalificatie die wordt afgesloten met een dissertatie die publicatiewaardig is, en het product van origineel onderzoek en een significante bijdrage levert aan de kennis in het onderzoeksterrein
- Normaal gesproken is succesvolle afronding van een programma op niveau 7 een vereiste om aan niveau 8 te mogen beginnen.
- De duur is minimaal 3 jaar fte. Kortere niet-doctorale onderzoeksprogramma's horen in niveau 7 te worden ondergebracht.

Aanvullende criteria:

- Een doctors-titel is een vaak een vereiste voor het verkrijgen van bepaalde functies in tertiair onderwijsinstellingen of onderzoeksfuncties in overheid en industrie.

Binnen dit niveau worden onderwijsprogramma's verder gedifferentieerd naar academische of beroepsgerichte inhoud van het programma en of het programma voldoende duur heeft om te kunnen spreken van level completion. Aan het durccriterium voor level completion voldoen programma's die een cumulatieve duur binnen het tertiair onderwijs hebben van minimaal 7 jaar. Toegepast op het Nederlandse onderwijs wordt alleen de volgende categorie gebruikt binnen ISCED-niveau 8:

844 Programma's met een wetenschappelijke gerichtheid met level completion: Opleiding tot graad van doctor.

Bijlage. De binnen de ISCED 2011 gehanteerde codering voor onderwijsprogramma's naar level, categorie en subcategorie.

0 Early childhood education

- 01 early childhood educational development
  - 010 early childhood educational development
- 02 pre-primary
  - 020 pre-primary

1 Primary

- 10 primary
  - 100 primary

2 Lower secondary

- 24 general
  - 241 insufficient for level completion or partial completion and without direct access to upper secondary
  - 242 sufficient for partial level completion and without direct access to upper secondary
  - 243 sufficient for level completion, without direct access to upper secondary
  - 244 sufficient for level completion, with direct access to upper secondary
- 25 vocational
  - 251 insufficient for level completion or partial completion and without direct access to upper secondary
  - 252 sufficient for partial level completion and without direct access to upper secondary
  - 253 sufficient for level completion, without direct access to upper secondary
  - 254 sufficient for level completion, with direct access to upper secondary

3 Upper secondary

- 34 general
  - 341 insufficient for level completion or partial completion and without direct access to tertiary
  - 342 sufficient for partial level completion and without access to tertiary
  - 343 sufficient for level completion, without direct access to tertiary
  - 344 sufficient for level completion, with direct access to tertiary
- 35 vocational
  - 351 insufficient for level completion or partial completion and without direct access to tertiary
  - 352 sufficient for partial level completion and without direct access to tertiary
  - 353 sufficient for level completion, without direct access to tertiary
  - 354 sufficient for level completion, with direct access to tertiary

4 Post-secondary non-tertiary

- 44 general
  - 441 insufficient for level completion and without direct access to tertiary education
  - 443 sufficient for level completion, without direct access to tertiary education
  - 444 sufficient for level completion, with direct access to tertiary education
- 45 vocational
  - 451 insufficient for level completion and without direct access to tertiary education
  - 453 sufficient for level completion, without direct access to tertiary education
  - 454 sufficient for level completion with, direct access to tertiary education

5 Short cycle tertiary

- 54 general
  - 541 insufficient for level completion
  - 544 sufficient for level completion
- 55 vocational
  - 551 insufficient for level completion
  - 554 sufficient for level completion

6 Bachelor or equivalent

- 64 academic
  - 641 insufficient for level completion
  - 645 first degree (3-4 years)

- 646 long first degree (more than 4 years)
- 647 second or further degree (following a bachelor or equivalent programme)
- 65 professional
  - 651 insufficient for level completion
  - 655 first degree (3-4 years)
  - 656 long first degree (more than 4 years)
  - 657 second or further degree (following a bachelor or equivalent programme)
- 66 orientation unspecified
  - 661 insufficient for level completion
  - 665 first degree (3-4 years)
  - 666 long first degree (more than 4 years)
  - 667 second or further degree (following a bachelor or equivalent programme)

7 Master or equivalent

- 74 academic
  - 741 insufficient for level completion
  - 746 long first degree (at least 5 years)
  - 747 second or further degree (following a bachelor or equivalent programme)
  - 748 second or further degree (following a master or equivalent programme)
- 75 professional
  - 751 insufficient for level completion
  - 756 long first degree (at least 5 years)
  - 757 second or further degree (following a bachelor or equivalent programme)
  - 758 second or further degree (following a master or equivalent programme)
- 76 orientation unspecified
  - 761 insufficient for level completion
  - 766 long first degree (at least 5 years)
  - 767 second or further degree (following a bachelor or equivalent programme)
  - 768 second or further degree (following a master or equivalent programme)

8 Doctoral or equivalent

- 84 academic
  - 841 insufficient for level completion
  - 844 sufficient for completion of level
- 85 professional
  - 851 insufficient for level completion
  - 854 sufficient for completion of level
- 86 orientation unspecified
  - 861 insufficient for level completion
  - 864 sufficient for completion of level

9 Not elsewhere classified

- 99 not elsewhere classified
- 999 not elsewhere classified